

Marcin Żołądkiewicz 218479
Bartosz Lenartowicz 218518
Termin zajęć: Śr. TN 16¹⁰ – 17⁵⁰

ROZPROSZONA BAZA DANYCH PACJENTÓW FIRMY MEDYCZNEJ

ROZPROSZONE I OBIEKTOWE BAZY DANYCH

CEL I ZAKRES ZADANIA

Celem zadania był projekt oraz realizacja rozproszonej bazy danych. Do czynności wchodzących w skład projektu zaliczało się stworzenie rozproszonej bazy danych umieszczoną na co najmniej dwóch komputerach i konfiguracja wzajemnego połączenia tych baz. Bazy miała być przeznaczona dla firmy medycznej, która obsługuje wiele przychodni. Praca z rozproszoną bazą danych powinna być nieodczuwalna dla użytkownika. Użytkownik nie powinien zdawać sobie sprawy, że pracuje z rozproszoną bazą danych. Dodatkową czynnością do obsługi bazy było stworzenie aplikacji dostępowej dla użytkownika.

FUNKCJONALNY OPIS DZIAŁANIA SYSTEMU

Baza danych składa się z 10 tabel rozlokowanych po 5 tabel na każdym serwerze. Tabele o tej samej nazwie połączone są ze sobą. Odczyt danych z tabel umożliwia użytkownikowi widoki. Edycja danych możliwa jest poprzez procedury. Dostarcza to użytkownikowi możliwość tworzenia i usuwania i wyświetlania rekordów z tabel przy następujących założeniach. Przychodnię można dodać gdy adres i nazwa nie pokrywa się z jakąkolwiek inną przychodnią. Usunąć przychodnię można gdy żaden z lekarzy nie jest zapisany do przychodni. Dodawanie lekarzy jest ograniczone unikatowym imieniem i nazwiskiem lekarza. Dodatkowo każdy lekarz powinien być zapisany do jednej kliniki. Usunięcie lekarza powoduje usunięcie badań lekarskich w bazie. Pacjent może być dodany gdy posiada unikatowe imię i nazwisko. Gdy pacjent zostanie usunięty automatycznie usuwają się wszystkie wizyty i badania pacjenta. Dodawanie wizyt lekarskich jest możliwe tylko gdy zostanie poprawnie wybrany lekarz i pacjent do badania. Nie ma ograniczeń usuwania wizyt. Dodawanie badania jest możliwe gdy zostanie przypisane do istniejącego w bazie pacjenta. Również jak w wizytach tak i badanie można usuwać bez konsekwencji.

PRZYJĘTE ZAŁOŻENIA PODCZAS REALIZACJI

Projekt bazy danych został zrealizowany na dwóch maszynach wirtualnych. Na każdej z maszyn został zainstalowany system operacyjny w postaci serveru. Pierwsza system operacyjny to Microsoft Server 2016, a drugi to Ubuntu Server 16.04. Wybór systemów nie został przypadkowy. Oba serwery zostały wybrane ze względu na wsparcie do instalacji i konfiguracji programu MsSQL Service. Każdy z serwerów został skonfigurowany w taki sposób by posiadał statyczny adres IP. Pozwala to łączyć się zdalnie z maszyną za każdym razem w ten sam sposób. Na każdym z serwerów został zainstalowany program do obsługi bazy danych Microsoft SQL Server. Dodatkowo na komputerze fizycznym został zainstalowany program Microsoft SQL Server Management Studio 17 umożliwiający zdalne zarządzanie bazą danych. Taka konfiguracja powodowała względnie porosty dostęp do bazy danych nie wymagający dwóch komputerów fizycznych. Po skończeniu konfiguracji baz danych należało ją jedynie przenieść na maszynę wirtualną na innym komputerze fizycznym co powodowało rozproszenie geograficzne. Następnie zostanie przedstawiony wzór projektu.

Baza obsługuje firmę medyczną. Firma składa się z kilka przychodni służby zdrowia. Tabela przychodni jest podzielona poziomo. Zawiera trzy kolumny: nazwa przychodni, miasto i ulica. W zależności czy placówka znajduje się w Nysie czy poza nią przychodnia jest umieszczona na odpowiedniej bazie. Schemat bazy jest ukazany na Rysunku 2.

Każdy lekarz przynależy do przychodni. Tabela lekarz jest podzielona pionowo. Kolumny imię i nazwisko umieszczone są w każdej bazie lecz kolumny tytuł i specjalizacja umieszczona jest na jednej, a wypłata i przychodnia w której pracuje lekarz w drugiej. Schemat podziału lekarza pokazany jest na Rysunku 3.

W każdej z baz istnieje tabela pacjentów. Oznacza to że tabela ta podzielona jest poziomo. W zależności czy id pacjenta jest parzyste umieszczone jest na odpowiedniej bazie. Pozwala to zrównoważyć obciążenie bazy.

Każdy z pacjentów ma możliwość zapisania się do lekarza. Za taką czynność odpowiedzialna jest tabela wizyty. Tabela ta jest podzielona poziomo. W jednej bazie znajduje się data, godzina i opis wizyty, a na bazie drugiej id pacjenta.

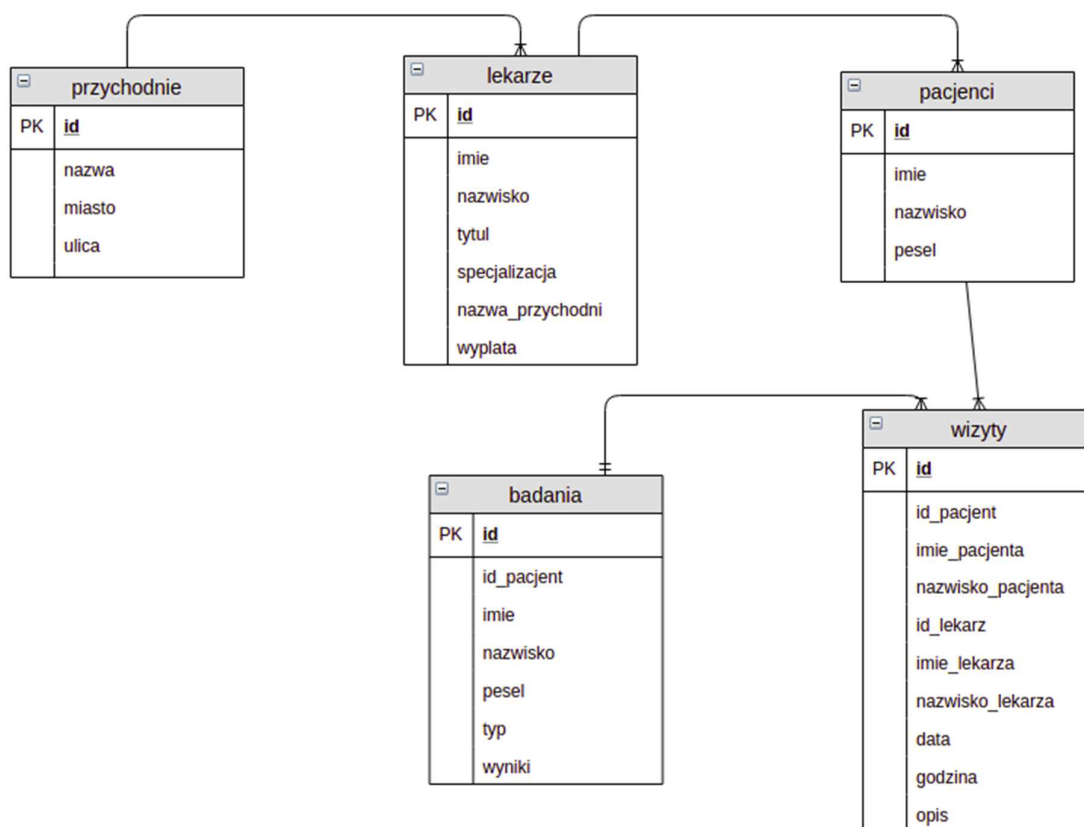
Ostatnią tabelą również jest tabela badania. Tabela również jak i tabelę lekarz i wizyty jest dzielona pionowo. Na bazie pierwszej umieszczony jest typ i wynik badania, a w bazie drugiej id pacjenta do której przynależy dane badania.

Rekordy tabel dzielonych pionowo są połączone za pomocą klucza głównego. Tabele połączone poziomo posiadają nie zachodzące na siebie klucze główne.

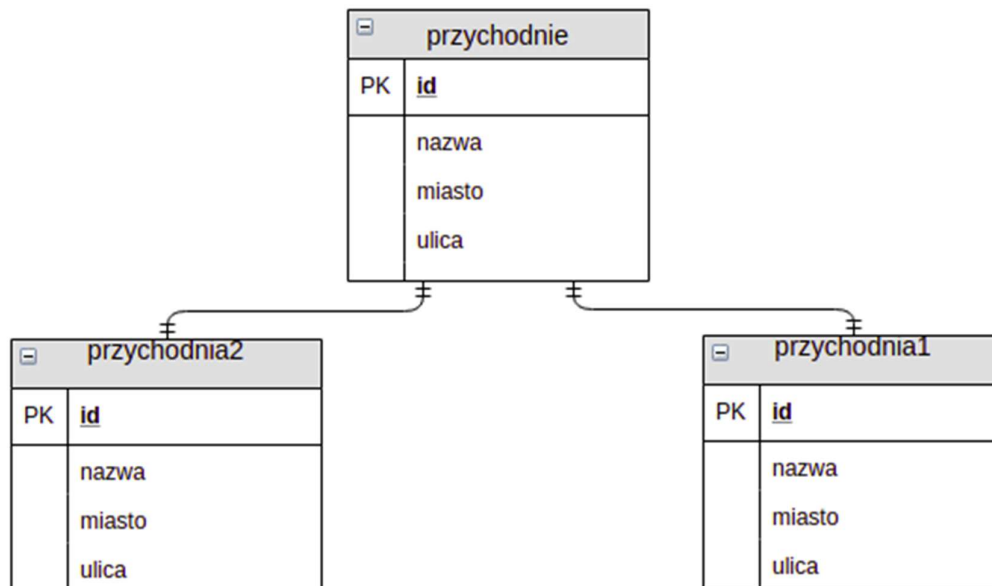
OPIS IMPLEMENTACJI BAZ DANYCH

STRUKTURA SYSTEMU

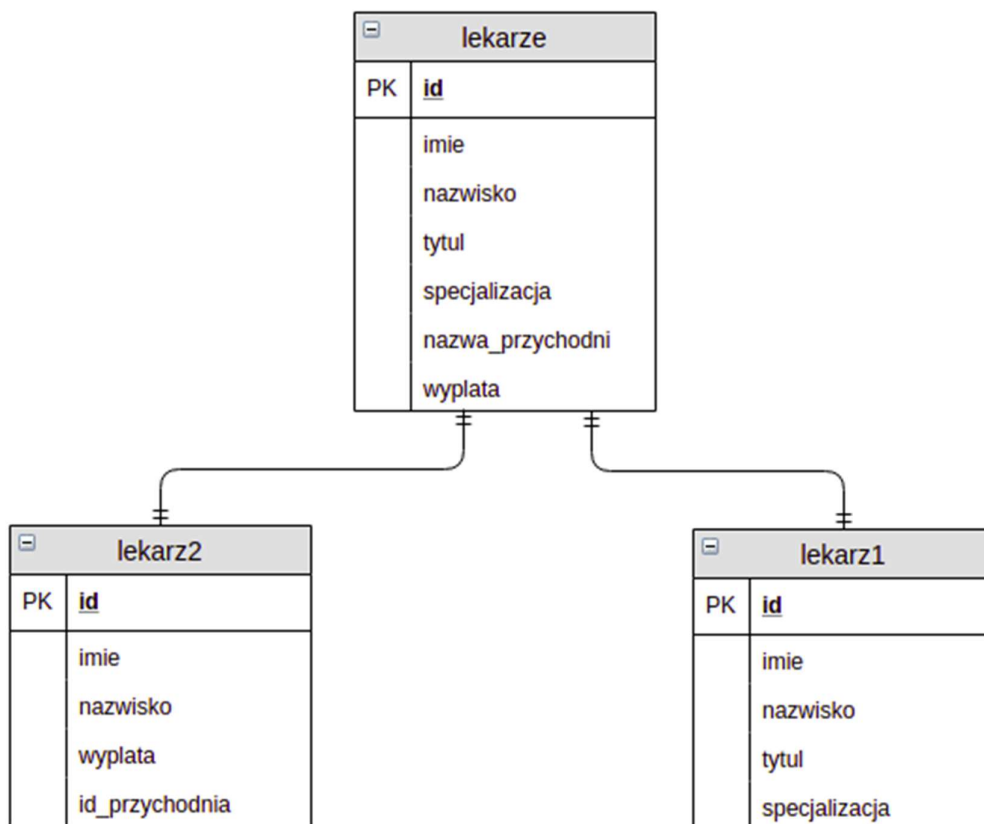
Poniżej zostały zaprezentowane diagramy UML systemu.

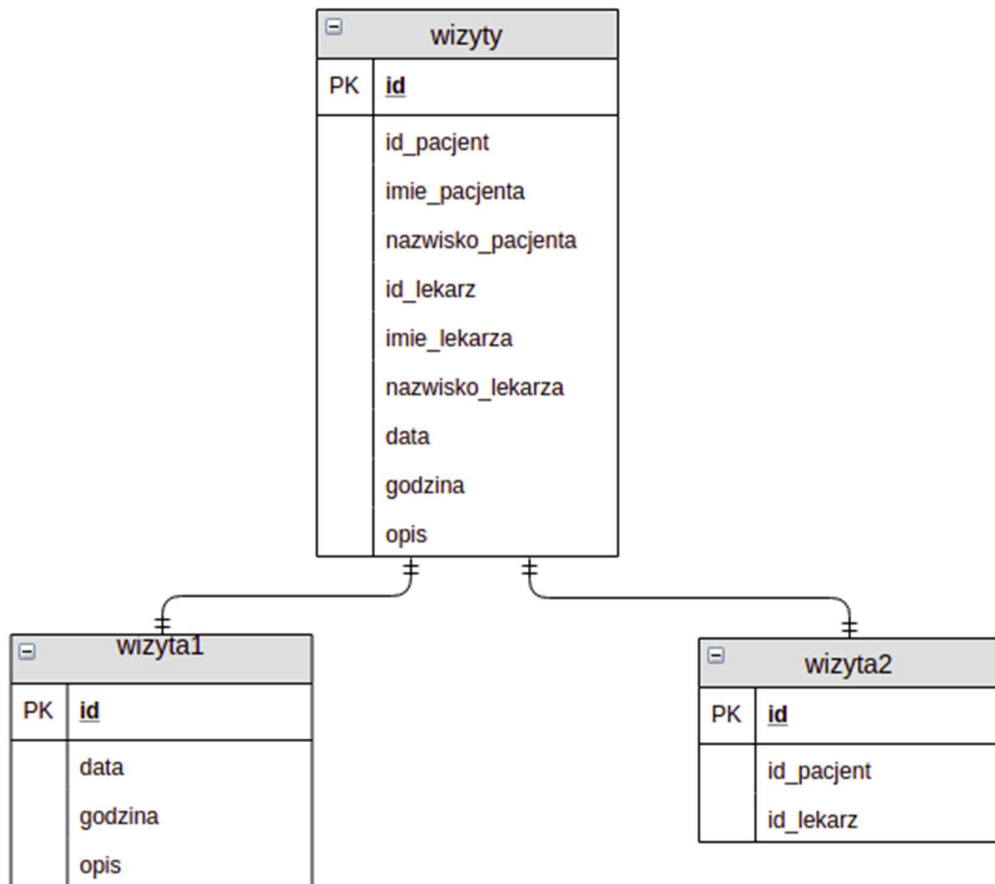
RYSUNEK 1 DIAGRAM WIDOKÓW BAZY DANYCH

RYSUNEK 2 PODZIAŁ PRZYCHODNI W BAZACH

RYSUNEK 3 PODZIAŁ LEKARZY W BAZACH

RYSUNEK 4 PODZIAŁ WIZYT W BAZIE

Rysunek 1 przedstawia diagram UML przedstawiający dostępne widoki. Każdy widok złożony jest z dwóch lub więcej tabel umieszczonych na dwóch serwerach. Schemat podziału informacji między bazami zaprezentowany jest na Rysunku 2 i 3. Na rysunku 2 widać że widok przychodnie pobiera informacje z przychodni 1 i 2 gdzie każda jest rozlokowana na osobnej maszynie.

PRZYKŁADY IMPLEMENTACJI WYBRANYCH ELEMENTÓW BAZY DANYCH

Każda z opisanych procedur była wykonywana na każdym z serwerów.

Pierwszą procedurą było usunięcie bazy danych pod warunkiem że już istnieje. Pozwalało to późniejsze uniknięcie problemów.

```

IF EXISTS ( SELECT * FROM master..sysdatabases WHERE name = N'firma_medyczna' )
    BEGIN
        DROP DATABASE firma_medyczna
    END
GO
  
```

Następnie została aktywowana procedura dodawania bazy danych.

```
CREATE DATABASE firma_medyczna ON PRIMARY(  
    name = firma_medyczna,  
    filename = N'C:\Program Files\Microsoft SQL  
Server\MSSQL14.MSSQLSERVER\MSSQL\DATA\firma_medyczna.mdf',  
    size = 100MB,  
    maxsize = 200MB,  
    filegrowth = 10%)  
LOG ON( name = firma_medyczna_log,  
    filename = N'C:\Program Files\Microsoft SQL  
Server\MSSQL14.MSSQLSERVER\MSSQL\DATA\firma_medyczna_log.ldf',  
    size = 30MB,  
    maxsize = 50MB,  
    filegrowth = 10%)  
GO
```

Po stworzeniu bazy danych firma_medyczna na każdym serwerze zostają stworzone tabele w przychodnie, lekarze, pacjenci, badania i wizyty na każdej z baz. Przy dodawaniu tabel uwzględnia się podział poziomy lub pionowy tabel. Dodanie tabeli prezentuje procedura poniżej:

```
CREATE TABLE przychodnia( int NOT NULL CONSTRAINT PK_przychodnia PRIMARY KEY,  
    nazwa    varchar(30) NOT NULL,  
    miasto   varchar(30) NOT NULL,  
    ulica    varchar(30) NOT NULL)  
GO
```

Następnie każda z baz danych została uzupełniona o przykładowe rekordy. Kolejnym krokiem było połączenie dwóch baz danych ze sobą. W skład połączenia wchodziło 11 procedur ustawień połączenia. Jedna z nich została przedstawiona poniżej:

```
EXEC sp_addlinkedserver  
    @server = 'Linked_firma_medyczna_1',  
    @srvproduct = '',  
    @provider = 'SQLNCLI',  
    @datasrc = '192.168.43.5',  
    @catalog = 'firma_medyczna'  
GO
```

Następnie gdy bazy posiadały możliwość komunikacji ze sobą zostały dodane procedury synonimów ułatwiające późniejsze dodawanie widoków i procedur dodawania oraz usuwania. Implementacja synonimu przychodni przedstawiona jest poniżej:

```
CREATE SYNONYM przychodnia1 FOR Linked_firma_medyczna_1.firma_medyczna.dbo.przychodnia;
```

Następnie zostały dodane widoki tabel. Tabela przychodnie została podzielona pionowo dlatego dodawanie z tabel polega na ich połączeniu metodą UNION. Poniższa procedura prezentuje takie połączenie.

```
CREATE VIEW przychodnie
AS
    SELECT  p.id          AS N'id',
            p.nazwa AS N'nazwa',
            p.miasto AS N'miasto',
            p.ulica      AS N'ulica'
    FROM    przychodnia1 p
    UNION
    SELECT  p.id          AS N'id',
            p.nazwa AS N'nazwa',
            p.miasto AS N'miasto',
            p.ulica      AS N'ulica'
    FROM    przychodnia2 p
GO
```

Widok tabeli dzielonej poziomo wizyty, która dodatkowo pobiera informację o pacjentach i lekarzach przedstawiony jest poniżej.

```
CREATE VIEW wizyty
AS SELECT  w1.id          AS N'id',
            w2.id_pacjent AS N'id_pacjent',
            p.imie        AS N'imie_pacjenta',
            p.nazwisko    AS N'nazwisko_pacjeta',
            w2.id_lekarz  AS N'id_lekarz',
            l.imie        AS N'imie_lekarza',
            l.nazwisko    AS N'nazwisko_lekarza',
            w1.data       AS N'data',
            w1.godzina    AS N'godzina',
            w1.opis       AS N'opis'
    FROM    wizyta1 w1
    JOIN    wizyta2 w2 ON (w2.id = w1.id)
    JOIN    pacjenci p ON (p.id = w2.id_pacjent)
    JOIN    lekarze l ON (l.id = w2.id_lekarz)
GO
```

W analogiczny sposób zostały dodane kolejne widoki.

Następnie zostały dodane procedury dodawania i usuwania. Procedura dodawania lekarza została przedstawiona poniżej:

```
CREATE PROCEDURE addDoctor (
    @imie          varchar(30),
    @nazwisko      varchar(30),
    @tytul         varchar(30),
    @specjalizacja varchar(30),
    @id_przychodnia int,
    @wyplata       int)
AS
BEGIN
    DECLARE @id int
    IF NOT EXISTS(SELECT * FROM lekarze l WHERE l.imie = @imie AND
                                                         l.nazwisko = @nazwisko )
    BEGIN
        SELECT @id = max(l.id)+1 FROM lekarze l
        IF( @id IS NULL ) SET @id = 1;

        IF EXISTS(SELECT * FROM przychodnie p WHERE p.id = @id_przychodnia)
        BEGIN
            INSERT INTO lekarz1 (id, imie, nazwisko, tytul, specjalizacja)
            VALUES(@id, @imie, @nazwisko, @tytul, @specjalizacja)

            INSERT INTO lekarz2 (id, imie, nazwisko, wyplata, id_przychodnia)
            VALUES(@id, @imie, @nazwisko, @wyplata, @id_przychodnia)
        END
        ELSE PRINT N'Clinic with id=' + @id_przychodnia + N'not exist.'
        END
        ELSE PRINT N'Already exist doctor ' + @imie + N' ' + @nazwisko + N'.'
    END
END
GO
```

SPOSÓB URUCHAMIANIA I TESTOWANIA APLIKACJI

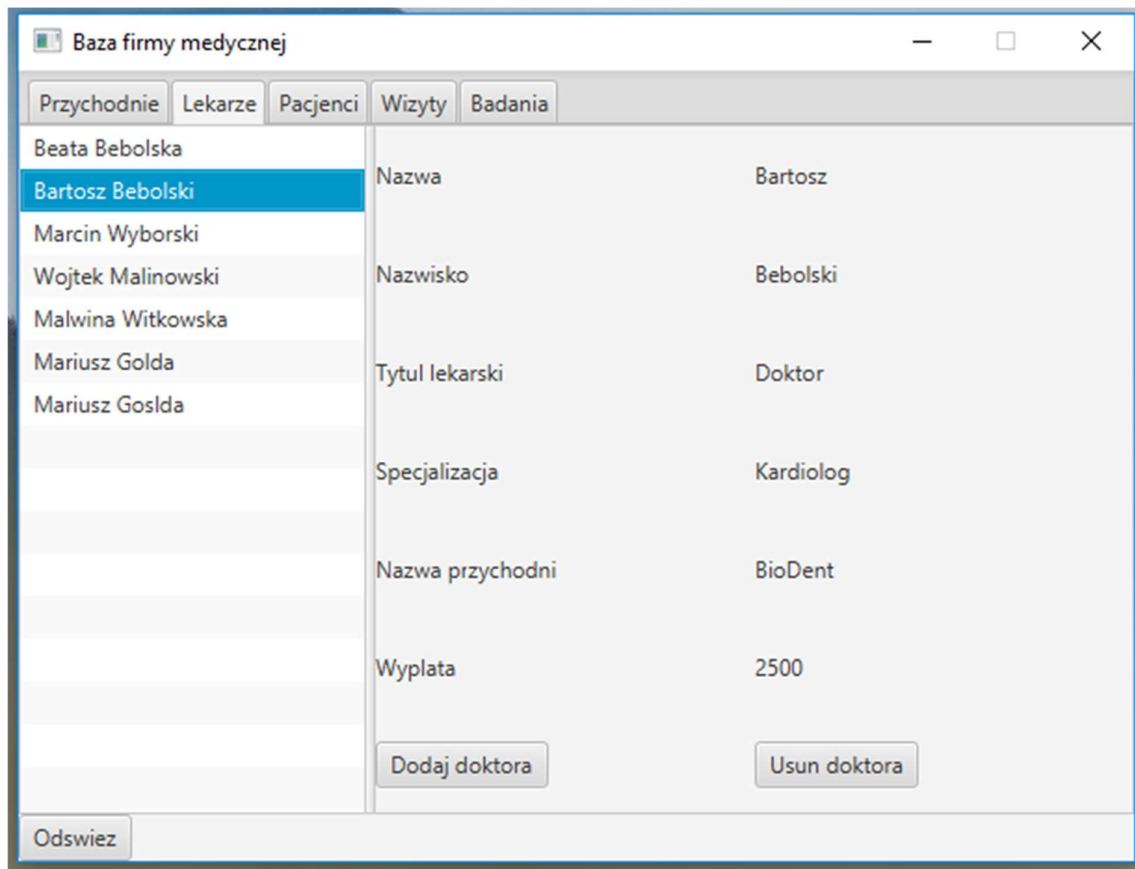
Aplikację testuje się za pomocą komend wykonywanych na programie zarządzającym bazą danych Microsoft Management SQL Service lub poprzez aplikację dostępową. Procedury w pierwszej aplikacji uruchamiane są według poniższego schematu:

```
EXEC dodaj_badanie
    @imie          = N'Wojciech',
    @nazwisko      = N'Górski',
    @wyniki        = N'Złamanie drugiej koci śródstopia',
    @typ           = N'Rentgen'
GO
```

Opis korzystania z aplikacji dostępowej przedstawiony jest w następnym rozdziale. Testowanie aplikacji odbyło się za pomocą sprawdzania czy procedura generuje błędy i naprawianiu ich jeżeli było to możliwe.

OPIS IMPLEMENTACJI APLIKACJI DOSTĘPOWEJ

Aplikacja dostępowa przedstawiona jest na Rysunku 5. Aplikacja po uruchomieniu automatycznie loguje się do bazy danych. Gui posiada 5 zakładek z czego każda odpowiada jednej z tabel. Po wybraniu elementu z listy z lewej stronie detale przedstawiane są po prawej. W taki sposób pokazane są informacje o przychodniach, lekarzach i pacjentach.

RYSUNEK 5 WIDOK ZAKŁADKI LEKARZE

Dodatkowo po przyciśnięciu przycisku Dodaj doktora otwiera się widok dodawania lekarzy. Z listy przychodni w bazie należy wybrać tą do której chcemy dodać lekarza. Ważne jest też by uzupełnić imię i nazwisko lekarza. Gdy przejdziemy na zakładkę wizyty pokaże się tabela wizyt przedstawiona na Rysunku 7. Gdy chcemy dodać wizytę aplikacja przeniesie nas na widok zaprezentowany na Rysunku 8

Baza firmy medycznej

Imie: Michał

Nazwisko: Michalski

Tytuł: Doktor

Specjalizacja: Kardiologia

Nazwa przychodni: Arnika

Wyplata: 2000

Wroc Dodaj

RYSUNEK 6 DODAJ DOKTORA

Baza firmy medycznej

Przychodnie Lekarze Pacjenci Wizyty Badania

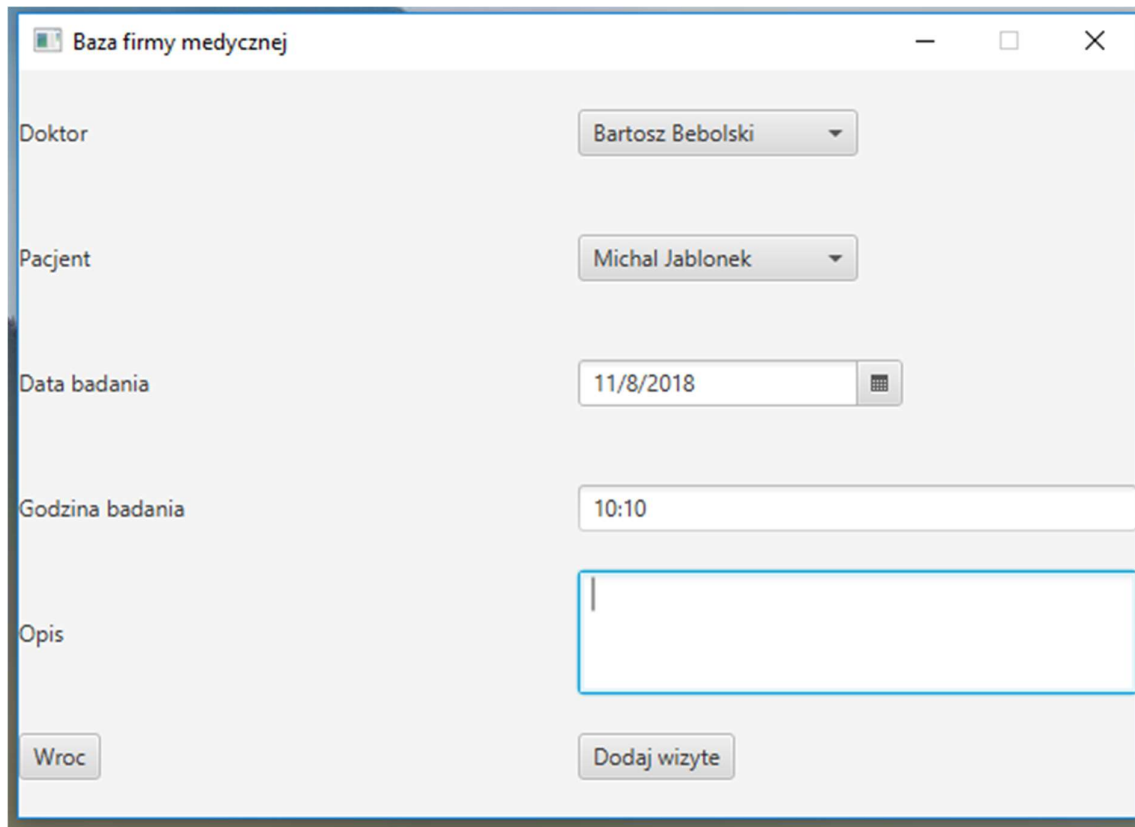
Imie pacjenta	Nazwisko pacjenta	Imie lekarza	Nazwisko lekarza	Data	Godzina
Ada	Wisniewska	Beata	Bebolska	2018-11-14	12:30:00
Anna	Kowalska	Marcin	Wyborski	2018-12-16	13:00:00
Wojtek	Jelonkiewicz	Wojtek	Malinowski	2018-12-16	13:30:00
Aneta	Adamczuk	Marcin	Wyborski	2018-12-17	10:00:00
Anna	Kowalska	Marcin	Wyborski	2018-12-17	12:30:00
Jan	Nowak	Malwina	Witkowska	2018-12-17	14:15:00
Michal	Jablonek	Mariusz	Golda	2018-12-18	08:00:00
Anna	Kowalska	Bartosz	Bebolski	2018-10-30	09:00:00
Anna	Kowalska	Marcin	Wyborski	2018-11-01	08:00:00

Opis wizyty: ahsfbjhsafvjfsahv

Dodaj wizyte Usun wizyte

Odswiez

RYSUNEK 7 WIDOK WIZYT

RYSUNEK 8 DODAJ WIZYTE

Gdy potrzebujemy usunąć jakikolwiek element należy wybrać go z listy i przycisnąć przycisk Usun. Całość GUI jest stworzona w taki sposób by umożliwić jak najbardziej intuicyjne obsługiwanie przez użytkownika.

PODSUMOWANIE

W trakcie tworzenia aplikacji udało się utworzyć w pełni działający rozproszony system baz danych wraz z aplikacją dostępową. Podzielona w ten sposób baza danych pozwala na dokładniejsze ustrukturyzowanie danych. W przypadku gdy użytkownik aplikacji przeszukuje bazę w poszukiwaniu przychodni z miasta Nysa system ma ułatwione działanie (na jednej bazie znajdują się przychodnie pochodzące z danego miasta, a na następnej z innych), co wpływa pozytywnie na szybkość wykonanych zapytań. Do wad tego rozwiązania niewątpliwie można zaliczyć skomplikowaną procedurę tworzenia bazy danych, pomimo tego uważamy że korzyści przewyższają wady.

WYKORZYSTANE POZYCJE LITERATUROWE

<https://docs.microsoft.com/en-us/sql/>

<https://docs.oracle.com/javase>

<https://www.oracle.com/technetwork/java/javafx/documentation/index.html>